

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

МАТЕРІАЛИ
студентської наукової конференції

15-16 травня 2023 року

Том I

Полтава

Редакційна колегія:

Олег Горб, проректор з науково-педагогічної, наукової роботи, доцент;

Станіслав Ковальчук, голова Ради молодих вчених, професор кафедри будівництва та професійної освіти, доцент;

Ілона Яснолоб, начальник науково-дослідного сектору, доцент кафедри підприємництва і права, доцент;

Світлана Козина, завідувач відділу з питань інтелектуальної власності;

Олександра Біловод, декан інженерно-технологічного факультету, доцент;

Людмила Дорогань-Писаренко, декан факультету обліку та фінансів, професор;

Сергій Кулинич, декан факультету ветеринарної медицини, професор;

Микола Маренич, директор навчально-наукового інституту агротехнологій, селекції та екології, професор;

Алла Світлична, директор навчально-наукового інституту економіки, управління, права та інформаційних технологій, доцент;

Анатолій Шостя, декан факультету технології виробництва та переробки продукції тваринництва, старший науковий співробітник;

Віктор Радочін, начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

Матеріали студентської наукової конференції Полтавського державного аграрного університету, 15-16 травня 2023 року. Том I. – Полтава: РВВ ПДАУ, 2023. – 206 с.

ефективним та збитковим. З іншого боку, якщо франчайзі не може дотримуватись правил та стандартів, встановлених франчайзером, то це може призвести до негативного впливу на репутацію бренду та втрати прибутку. Тому важливо, щоб обидві сторони розуміли свої обов'язки та взаємовідносини в рамках угоди франчайзингу та прагнули до спільного успіху.

Список використаних джерел:

1. Глосарій франчайзингу / Федерація розвитку франчайзингу. URL: <http://fdf.org.ua/about-franchise/glossary>.
2. Переваги та недоліки бізнесу з франшизи. Що таке франчайзинг простими словами? / marketer. 13.04.2023 р. URL: <https://marketer.ua/ua/franchise-business-what-is-franchising-in-simple-terms/>.
3. Циб А. С., Лисокобилка І. О. Переваги та недоліки франчайзингу як форми підприємництва. *Матеріали студентської наукової конференції Полтавської державної аграрної академії*, 16-17 квітня 2020 р. Том І. Полтава: РВВ ПДАА, 2020. С. 214-216.

УДК 657

ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ПРАЦІ І ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ

*О. С. Звягольська
mvt0666@ukr.net*

*Науковий керівник
М. В. Єрмолаєва, к. е. н., доц.*

Завданням бухгалтерської служби будь якого підприємства або установи є не тільки організація обліку розрахунків за заробітною платою, а й здійснення постійного контролю за дотриманням норм діючого законодавства, що регулює взаємовідносини між працівником і роботодавцем. Внутрішній контроль може здійснюватися як безпосередньо головним бухгалтером, до повноважень якого входить загальне керівництво роботою облікового персоналу, так і окремою посадовою особою, наприклад внутрішнім аудитором.

Досвід облікової роботи на підприємстві свідчить, що ефективніше контроль здійснюється саме внутрішнім аудитором, оскільки це особа, яка одночасно виконує контрольні і консультаційні функції і при необхідності не тільки може виявити допущені помилки, а й надати консультацію щодо їх виправлення не відволікаючи при цьому головного бухгалтера від його поточної діяльності.

Здійснення контрольних процедур умовно можна поділити на три етапи: попередній контроль; поточний контроль; підведення підсумків та надання консультацій.

Під час проведення попереднього контролю перевіряється наявність затверджених правил внутрішнього розпорядку, з'ясовується, чи ознайомлений персонал підприємства з ними, чи доведений режим роботи до кожного

працівника, чи повідомлені працівники про свої права і обов'язки, чи складений графік відпусток, чи затверджені на підприємстві засоби заохочення та стягнення. При цьому перед початком попереднього контролю необхідно заздалегідь провести роз'яснювальні заходи з трудовим колективом.

Одночасно з цим необхідно перевірити чи проведено інструктаж з техніки безпеки та чи на підприємстві забезпечені безпечні умови праці у всіх підрозділах для запобігання виробничому травматизму.

Під час попереднього контролю аудитор також перевіряє правильність планування строків виплати заробітної плати та відповідність їх колективному договору. При цьому визначається чи є заборгованість по виплатам, з'ясовується її причини та заходи, які прийняті адміністрацією підприємства для усунення такої заборгованості.

При здійсненні поточного контролю можливо проведення рейдів фактичних оглядів дотримання встановленого розпорядку робочого дня, перевірка явок на роботу, своєчасності повернення з обідньої перерви та завершення робочого дня. Внутрішній аудитор може проконтролювати чи створено на підприємстві безпечні умови праці, чи наявні технічні засоби, захисні огорожі, попереджувальні таблички, тощо.

На зазначеному етапі слід перевірити правильність складання табелів обліку робочого часу та нарядів на відрядні роботи – чи вірно вказується відпрацьований час по кожному працівнику, чи є підстави для відображення відпустки, відрядження або інших випадків відсутності на робочому місці, чи вірно вказані види робіт, що виконуються працівниками.

Одним з важливих питань контролю праці і заробітної плати є перевірка дотримання Положення про оплату праці. При цьому в першу чергу необхідно впевнитись, що документ відповідає чинним нормам трудового законодавства. В аграрному секторі, зокрема, слід перевірити, чи внесений в Положення пункт про натуральну оплату праці і в яких розмірах відбувається оплата праці натурою. При цьому слід перевірити правильність оцінки продукції, яка видається в рахунок оплати праці [1].

Перевіряючи відрядну форму оплати праці, аудитор може перевірити чи відповідають види робіт, зазначені у нарядах, технології виробництва, чи вірно визначено обсяг робіт або кількість продукції. Крім того, досить часто порушення виявляються при нарахуванні доплат, надбавок та премій.

При перевірці доплат, встановлених за досягнення певних показників, перевіряється зазначена інформація із записами в регістрах аналітичного обліку та у первинних документах. Якщо перевіряється правильність нарахувань допомоги з тимчасової непрацездатності, відпускних, заробітної плати за період перебування у службовому відрядженні або виконання громадських обов'язків, слід перевірити відповідність визначеної середньої заробітної плати діючим Положенням та Інструкціям.

Важливим моментом внутрішнього аудиту є перевірка включення у розрахунково-платіжні відомості осіб, які оформлені на роботу, але фактично не працюють на підприємстві. Такі факти можуть свідчити про присвоєння грошових коштів посадовими особами підприємства.

На заключному етапі внутрішньої перевірки аудитор формує висновки, надає пропозиції по усуненню виявлених недоліків. Адміністрація підприємства приймає рішення про накладення стягнень на посадових осіб, дії яких призвели до порушень. Внутрішній аудит праці і заробітної плати може стати дієвою зброєю боротьби з порушеннями трудового законодавства і з порушенням прав персоналу підприємства [2].

Список використаних джерел:

1. Кодекс законів про працю України : Закон України від 10 груд. 1971 р. № 332-VIII. Дата оновлення 20 січ. 2023 р. № 2839-IX. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/322-08#Text> (Дата звернення 3.05.2023)
2. Левченко З. М., Тютюнник С. В., Єрмолаєва М. В. Організація бухгалтерського обліку, звітності й аналізу праці та її оплати. *Інфраструктура ринку*. 2020. № 46. С. 106-112. URL: http://www.market-infr.od.ua/journals/2020/46_2020_ukr/20.pd (Дата звернення 3.05.2023)

БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ

О. О. Клиша
oleksandra.klysha@st.pdaa.edu.ua

Науковий керівник:
Л. В. Бражник, к. е. н., доц.

Наразі, у період економічної кризи та кризи неплатежів досить гостро господарюючі суб'єкти відчувають нестачу фінансових ресурсів. Одним із основних способів отримання додаткових фінансів є кредит – фінансова операція, що відрізняється оперативністю, сутність якої полягає у наданні суб'єктам господарювання на деякий період на умовах платності та повернення, під відсоткову ставку у розпорядження матеріальних чи грошових засобів [1]. Тому задля забезпечення належного функціонування підприємств у ринковій економіці необхідно проводити вдосконалення саме банківської системи.

Саме по собі кредитування поширюється на підприємства, незважаючи на їх організаційно-правової форми. Проте як свідчить статистика, найчастіше позики беруть саме суб'єкти малого та середнього підприємництва, як на початковому етапі, використовуючи залучені кошти як рушій бізнесу, так і протягом виробничої діяльності. Наразі економіка України значно погіршилася та розвиток малого та середнього бізнесу повинен бути пріоритетним завданням, бо саме ці суб'єкти підприємництва є більш мобільними, їм притаманна гнучкість виробничої діяльності та здатність оперативніше реагувати на кон'юнктуру ринку, різні соціально-економічні перетворення та відповідно задовольняти потреби споживачів. Тому розвиток системи кредитування, створення пільгових умов, зниження відсоткових ставок, полегшення процесу кредитування позитивно вплине в першу чергу на дрібний та середній бізнес, що спровокує пожвавлення економіки. Завдяки банківського кредитування можуть задовольнятися також потреби фізичних осіб, тобто пересічних громадян. Таким

М. В. Бурмінова ФРІЛАНСЕРИ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ.....	133
І. М. Адаменко НЕОБХІДНІСТЬ РЕГУЛЮВАННЯ ДІЯЛЬНОСТІ КОРПОРАЦІЙ	136
І. М. Адаменко, В. О. Макаров РОЛЬ КРАУДФАНДИНГОВИХ ПЛАТФОРМ У СУЧАСНІЙ ЕКОНОМІЦІ	138
К. Ю. Бондаренко ФРАГМЕНТАРНИЙ ПЕРЕКЛАД: ДО ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТТЯ	139
А. Й. Гарібова ПРИНЦИПИ ФОРМУВАННЯ ІМІДЖУ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	141
М. Л. Гладченко СТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЗА КОШТИ МІЖНАРОДНОГО ФІНАНСУВАННЯ: ОПОДАТКУВАННЯ ТА ОБЛІК	143
В. В. Голобородько ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ	145
А. А. Горбань ФІНАНСОВИЙ АНАЛІЗ ЯК ІНСТРУМЕНТ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСАМИ ПІДПРИЄМСТВА	148
А. В. Деменко БЕЗЕКВІВАЛЕНТНА ЛЕКСИКА ЯК ПРИЧИНА ЛЕКСИЧНИХ РОЗБІЖНОСТЕЙ ПРИ ПЕРЕКЛАДІ З АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ НА УКРАЇНСЬКУ	151
І. Є. Євсєєв ФРАНЧАЙЗИНГ: ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ	153
О. С. Звягольська ВНУТРІШНІЙ КОНТРОЛЬ ПРАЦІ І ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	156
О. О. Клиша БАНКІВСЬКЕ КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ: СТАН ТА ШЛЯХИ ПОЛІПШЕННЯ	158
В. В. Кривошея ТЕНДЕНЦІЇ СТВОРЕННЯ СТАРТАПІВ В УКРАЇНІ	161
В. Р. Куц ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ОБОРОТНИХ КОШТІВ ПІДПРИЄМСТВА	163
В. О. Макеров., І. М. Адаменко ОЦІНКА КОНКУРЕНТНОГО СТАТУСУ ПІДПРИЄМСТВА НА РИНКУ ...	165
С. В. Махно ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ БІЗНЕСУ В ЦИФРОВІЙ ЕКОНОМІЦІ	166